

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU _____ / 10 P.

1. Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F).

	Tajemnica zamku w Niedzicy	P	N
0.	<i>Legenda o skarbie Inków jest związana z zamkiem w Niedzicy</i>	<i>P</i>	
1.	W czasie podróży Sebastian Berzeviczy poznał Indiankę i ożenił się z nią.		
2.	Jego córka została żoną krewnego Tupaka Amaru, władcy Inków.		
3.	Jej mąż Andreas zginął w powstaniu przeciwko Hiszpanom.		
4.	Sebastian postanowił pomścić swojego zięcia.		
5.	W Niedzicy córka Sebastiana została zabita.		
6.	Jej syn został adoptowany.		
7.	Akt adopcji został spisany w trzech językach.		
8.	Antonio Unkas i jego potomkowie wiele czytali o swoich przodkach.		
9.	Akt adopcji nigdy nie został odnaleziony.		
10.	„Łzy Słońca” to inkaska nazwa złota.		

CZĘŚĆ II. TEST GRAMATYCZNO – LEKSYKALNY _____ / 40 p.

1. Proszę przekształcić tekst zgodnie z podanym przykładem.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

Pamiętasz, jak wracaliśmy całą klasą z wycieczki? Na przystanku koło politechniki stał starszy pan. **Młodzieńcy!** – powiedział do dwóch chłopaków stojących przy drzwiach. **Proszę mi pomóc wsiąść!**⁰ Potem rozejrzał się dookoła i poprosił Piotrką: **Czy mógłbyś mi ustąpić miejsca?**¹ Kiedy usiadł, wyjął z kieszeni trochę drobnych i zwrócił się do Ewy: **Czy mogłabyś mi kupić dwa bilety w automacie?**² Ewa stała za daleko, więc poprosiła Ankę i Zosię, które stały bliżej: **Kupcie bilety temu panu!**³

Starszy pan podziękował Ewie za bilety, a potem powiedział do ciebie: **Młody człowieku, skasuj mi, proszę jeden bilet!**⁴ Kiedy wydawało nam się, że już o nic nie może nas poprosić, starszy pan powiedział do mnie: **Poinformuj mnie, kiedy będzie ulica Zielona!**⁵

Pamiętasz, jak wracaliśmy całą klasą z wycieczki? Na przystanku koło politechniki stał starszy pan. **Poprosił dwóch chłopaków stojących przy drzwiach, żeby pomogli mu wsiąść.**⁰ Potem rozejrzał się dookoła i poprosił Piotrką,¹ Kiedy usiadł, wyjął z kieszeni trochę drobnych i poprosił² Ewa stała za daleko, więc poprosiła Ankę i Zosię, które stały bliżej.....³ Starszy pan podziękował Ewie za bilety, a potem powiedział⁴ Kiedy wydawało nam się, że już o nic nie może nas poprosić, starszy pan powiedział.....⁵

2. W miejsce kropek proszę wpisać odpowiednią formę imiesłowu utworzonego od czasownika podanego w nawiasie zgodnie z podanym przykładem.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

Dwie godziny, które spędziłem w kinie, *...oglądając...*⁰ (oglądać) najnowszy film Iksińskiego, to czas *...stracony...*⁰ (stracić). Film okazał się *...nużący...*⁰ (nużyć).

Byłem bardzo¹ (rozczarować).²
(Słuchać) nudnych dialogów bohaterów, szybko domyśliłem się, jakie będzie zakończenie. Aktor³ (grać) główną rolę był sztywny i sztuczny. Za ten⁴ (chybić) wybór należy z pewnością winić reżysera. Pochwała natomiast należy się projektantce kostiumów, znakomicie⁵ (oddawać) klimat epoki.

3. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami zgodnie z podanym przykładem.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

Szedłem wczoraj *...do...*⁰ pracy.

Nagle¹ rogu jak szalony wybiegł czarny kot. Wpadł mi wprost² nogi.
.....³ niego się przewróciłem, a mój kapelusz ubrudził się⁴ kałuży.
.....⁵ domiar złego kot dotkliwie mnie podrapał!

4. Proszę przekształcić zdania złożone na zdania pojedyncze zgodnie z podanym przykładem.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

0. Sienkiewicz twierdził, że udało mu się napisać *Trylogię*, bo czytał wiele pamiętników i dzienników z XVII wieku. (**dzięki**)

1. *Sienkiewicz twierdził, że udało mu się napisać Trylogię dzięki pamiętnikom i dziennikom z XVII wieku (dzięki czytaniu pamiętników i dzienników z XVII wieku)*

1. Sienkiewicz pisał powieści historyczne, aby podnieść na duchu Polaków w okresie zaborów. (**w celu**)

.....

2. Zanim napisał kolejną powieść historyczną, wiele czasu poświęcał studiowaniu tekstów źródłowych. (**Przed**)

.....

3. Kiedy musiał ciężko pracować umysłowo, najlepiej odpoczywał, spacerując. (**Podczas**)

.....

4. Wiele utworów Sienkiewicza powstało, kiedy autor wracał z dalekich podróży. **(po)**

5. Nowela *Szkice węglem* powstała, ponieważ Sienkiewicz obserwował z niepokojem stosunki między dworem a wsią. **(w wyniku)**

1

5. Spośród wyrazów podanych w nawiasie proszę wybrać właściwy i dopasować go do kontekstu zgodnie z podanym przykładem.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

Pałac Poznańskiego to największa*rezydencja*....⁰ (sala, budowla, rezydencja, kadencja) fabrykancka w Polsce. W jej architekturze można znaleźć elementy różnych stylów. Secesyjna¹ (budka, klatka, antresola, szafka) schodowa prowadzi do neobarokowej jadalni i sali balowej. Pałac jest² (miejsce, siedzibą, lokacją, siedziskiem) Muzeum Miasta Łodzi. Stała³ (projekcja, demonstracja, adaptacja, wystawa) *Panteon Wielkich Łódzian* przybliża sylwetki znamienitych artystów⁴ (przywiązanych, związanych, oczarowanych, zafascynowanych) z miastem: Reymonta, Tuwima, Kosińskiego, Dedeciusa i Tansmana. W jedynej na świecie muzycznej galerii Artura Rubinsteina zgromadzono⁵ (pamiątki, pamiątniki, eksponaty, detale) po wybitnym pianiście.²

6. Poniższe przysłowia proszę uzupełnić wyrazami o znaczeniu przeciwnym do podkreślonego (antonimami).

_____ / 5p. (5 x 1p.)

0. Co się źle zaczyna, to się dobrze

0. Co się źle zaczyna, to się dobrze*kończy*....

1. Lepszy żywy lis, niż lew.

2. Łatwiej popsuć niż

3. Lepiej z mądrym zgubić niż z głupim

4. Ubogi żywi się jak może, jak chce.

5. Poznać łatwo w starości, jaki kto był w

¹ Ćwiczenie opracowano na podstawie: Henryk Sienkiewicz, *O swojej własnej twórczości*, [w:] *Wiersze i inne drobne utwory*, Warszawa 1951.

² <http://turystyczna.lodz.pl/page/93,palac-izraela-k-poznanskiego--muzeum-miasta-Lodzi.html?id=7>
[3.04.2016]

7. Związki frazeologiczne z kolumny A proszę połączyć z ich objaśnieniami z kolumny B zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! – dwa objaśnienia są zbędne (niepotrzebne).

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

	A		B
0.	<i>marzenie ściętej głowy</i>	a.	stracić pieniądze
1.	dmuchać na zimne	b.	zrezygnować z czegoś
2.	dostać po kieszeni	c.	pomagać komuś
3.	zrywać boki	d.	<i>marzenie niemożliwe do zrealizowania</i>
4.	szyć komuś buty	e.	zachować przesadną ostrożność
5.	machnąć na coś ręką	f.	oczerniać kogoś, szkodzić mu
		g.	próbować się ogrzać
		h.	śmiać się w sposób nieopanowany

0.	1.	2.	3.	4.	5.
d.					

8. Proszę utworzyć pełne zdania z podanych niżej wyrazów. Wyrazy, które rozpoczynają zdanie, zostały oznaczone wielką literą.

_____ / 5p. (5 x 1p.)

0. wakacje / rodzina / góry / z / spędzać / każde / w / ja; (czas przyszły niedokonany)

0. *Ja każde wakacje będę spędzać/ będę spędzała/ będę spędzał z rodziną w górach.*

1. spędzać/ nad/ Znajomi/ wakacje/ morze/ zawsze/ polskie (czas teraźniejszy)

.....

2. siostra/ pływać/ jeziora/ łódka/ po/ lipiec/ moja/ W (czas przyszły niedokonany)

.....

3. rower/ praca/ Jej/ jeździć/ mąż/ zawsze/ do (czas teraźniejszy)

.....

4. ubrania/ Koleżanki/ pieniądze/ na/ wydać/ nowe/ wszystkie (czas przeszły dokonany)

.....

5. dni/ Wiosna/ być/ dłuższe/ coraz (czas teraźniejszy)

.....

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO _____ / 10 p.

2. Proszę przeczytać tekst, a następnie uzupełnić luki w tekście właściwymi wyrazami z ramki. Uwaga! W ramce znajdują się trzy wyrazy zbędne (niepotrzebne)!

_____ / 10 p.

zrównano, oddać, przeprowadzonej, odebrać, zdecydowało się, ~~wersji~~, najgłośniejsze, sposobu, wyboru, podkreślali, zalet, zrównaniu, wad, lepsze

Wolimy e-czytać czy e-słuchać?³

Popularność książek w ...*wersji*...⁰ elektronicznej stale rośnie. Kiedy po nie sięgamy, wolimy je czytać, niż ich słuchać – wynika z¹ przez księgarnię Virtualo akcji „Bitwa e-book vs audiobook”. Czytelnicy mieli do wyboru² tytuły z różnych kategorii: od fantastyki, przez literaturę faktu po kryminały. Na potrzeby akcji na jeden dzień³ ceny wybranych e-booków i audiobooków, tak aby czytelnik podczas⁴ książki kierował się wyłącznie preferencjami dotyczącymi⁵ czytania/słuchania, a nie ceną. W wirtualnej bitwie zdecydowanie wygrały e-booki, bo aż 75% procent klientów⁶ na zakup e-booka. Akcja na Virtualo.pl wspierana była poprzez aplikację na Facebooku, w ramach której użytkownicy portalu społecznościowego mogli⁷ głos na preferowany rodzaj książki, czyli na e-booka lub audiobooka. Tutaj też zdecydowanie wygrały e-booki, na które głosowało 73% respondentów. Uczestnicy akcji⁸ przede wszystkim, że są "wzrokowcami", a nie "słuchowcami" i łatwiej im się skupić na tekście, który sami czytają, niż na tym czytany przez kogoś innego. Wśród⁹ audiobooków wymieniana była m.in. możliwość słuchania ich w każdym miejscu i o każdej porze, nawet gdy ręce ma się zajęte np. prowadzeniem samochodu. Wyniki akcji jednoznacznie pokazują, że wolimy książkę e-czytać niż słuchać. Nawet po¹⁰ cen na te same tytuły, klienci chętniej wybierali e-booka niż audiobooka. Wraz ze zwiększaniem się dostępności urządzeń (czytników, tabletów, smartfonów, odtwarzaczy mp3) umożliwiających odczytywanie książek w wersji elektronicznej, popularność zarówno e-booków, jak i audiobooków będzie cały czas rosła. Jednak pod względem zapisu to e-book niezmiennie będzie bliższy tradycyjnej wersji drukowanej i zapewne w związku z tym będzie cieszył się niezmiennie większym zainteresowaniem wśród e-czytelników.

³ <http://www.chip.pl/news/rozrywka/rozrywka/2014/09/e-book-kontra-audiobook> [3.04.2016]

CZĘŚĆ IV. WIEDZA O LITERATURZE I KULTURZE POLSKIEJ

_____ / 25 p.

1. Proszę połączyć pojęcia z kolumny A z definicjami umieszczonymi w kolumnie B. Uwaga! Dwa pojęcia są zbędne (niepotrzebne)

_____ / 5p. (5 x 1 p.)

	A.		B.
0.	<i>Groteska</i>	A.	zespół wierzeń wyznawanych przez dane społeczeństwo
1.	Tren	B.	cytat poprzedzający tekst utworu; często klucz do interpretacji
2.	Aforyzm	C.	<i>kategoria estetyczna charakteryzująca się przemieszaniem pierwiastków komicznych i tragicznych, fantastyki, absurdu i karykatury</i>
3.	Apostrofa	D.	utwór liryczny poświęcony osobie zmarłej
4.	Mitologia	E.	bezpośredni, patetyczny zwrot do kogoś lub czegoś
5.	Ballada	F.	utwór wywodzący się z twórczości ludowej, łączący w sobie elementy liryki, epiki i dramatu (synkretyczny)
6.	Motto		
7.	Poemat dygresyjny		

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
C							

2. W ramce zamieszczone są tytuły wybranych dzieł literatury polskiej. Zgodnie z podanym przykładem proszę dopasować odpowiedni tytuł do zamieszczonych niżej informacji o utworze. Uwaga! W ramce znajdują się trzy tytuły zbędne (niepotrzebne).

_____ / 5p. (5 x 1 p.)

*Ballady i romanse, Treny, Dolina Issy, Wesele, Chłopi, **Pan Tadeusz**; Ziemia obiecana, Ferdynurke, Dzień na Harmenzach*

0.**Pan Tadeusz**..... to poemat Adama Mickiewicza napisany w Paryżu. Epopeja narodowa z elementami gawędy szlacheckiej.
1. to cykl utworów Jana Kochanowskiego. Poeta napisał je po śmierci ukochanej córki.
2. to powieść Czesława Miłosza, której inspiracją były wspomnienia z dzieciństwa autora.
3. to dramat Stanisława Wyspiańskiego. Akcja utworu toczy się na podkrakowskiej wsi i porusza problem odzyskania przez Polskę niepodległości.
4. to powieść Witolda Gombrowicza, która w sposób metaforyczny i groteskowy ukazuje problem funkcjonowania jednostki w społeczeństwie.
5. to jedno z opowiadań obozowych Tadeusza Borowskiego. Autor był więźniem obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu.

3. Proszę podkreślić właściwą odpowiedź.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

0.	<i>Który z polskich filmów zdobył Oscara?</i>	<i>Brzezina, <u>Ida</u>, Cudzoziemka</i>
1.	Który z polityków jest przewodniczącym Rady Europejskiej?	Donald Tusk, Jerzy Buzek, Marek Belka
2.	Którego z obrazów nie namalował Jan Matejko?	<i>Sobieski pod Wiedniem, Rejtan, Muzykanci w Bronowicach</i>
3.	Który z wymienionych twórców jest kompozytorem?	Władysław Hasior, Krzysztof Penderecki, Tadeusz Kantor
4.	Kto jest twórcą polskiej opery narodowej?	Józef Elsner, Wojciech Bogusławski, Stanisław Moniuszko
5.	Jaki styl architektoniczny reprezentuje zamek na Wawelu?	romański, renesansowy, rokokowy

4. Proszę połączyć nazwisko twórcy z nazwą epoki, w której tworzył.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

0.	<i>Adam Mickiewicz</i>	A.	Renesans
1.	Maria Konopnicka	B.	Oświecenie
2.	Jan Andrzej Morsztyn	C.	Pozytywizm
3.	Stanisław Wyspiański	D.	Romantyzm
4.	Ignacy Krasicki	E.	Młoda Polska
5.	Mikołaj Rej	F.	Barok

1.	1.	2.	3.	4.	5.
D					

5. Proszę połączyć wyrazy z kolumny A z właściwymi informacjami z kolumny B. Uwaga! W kolumnie B dwie informacje są zbędne.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

0.	Ostatki	A.	Bohater cyklu opowiadań i powieści Andrzeja Sapkowskiego
1.	Pierniki	B.	Rodzaj tradycyjnego ciasta wielkanocnego
2.	Lajkonik	C.	Ciastka, z których słynie Toruń
3.	Mazurek Dąbrowskiego	D.	Ostatni dzień karnawału
4.	Wiedźmin	E.	Brodaty jeździec na sztucznym koniku przewodniczy krakowskiej zabawie ludowej
5.	Sylwester	F.	Tytuł utworu, który jest polskim hymnem
6.		G.	Ostatni dzień w roku; także nazwa zabawy, w czasie której wita się nowy rok
7.		H.	Ciastka tradycyjnie spożywane w karnawale, szczególnie w Tłusty Czwartek

0.	1.	2.	3.	4.	5.
D					

